

Protocol na poging tot zelfdoding van een student

- Gebruik de [Vorbereidende acties](#) van dit protocol om onderstaande acties op maat te maken voor de school. Daarin wordt de taakverdeling in de kolom “Wie” ingevuld en worden diverse acties van te voren uitgewerkt.
- Bij de verschillende acties worden aandachtspunten, instructies en tips genoemd.
- U kunt de acties afvinken en aangeven wie de actie uitvoert.
- Bij sommige acties staan hulpmiddelen genoteerd. Dit zijn mogelijke relevante externe hulporganisaties en hulpmiddelen die verdieping en extra ondersteuning bieden.
- We raden aan het protocol in zijn geheel te gebruiken.

		Actie van het crisisteam	Wie?	Hulpmiddelen
☐	1	<p>Neem contact op met de student én met iemand die voor de student zorgt of betrokken is (de ouder of als dit niet verstandig is een vertrouwenspersoon). <u>Zorgplicht gaat boven privacy van de student.</u></p> <p>Bespreekpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Breng ouders en student op de hoogte van eventuele geruchten die rondgaan. • Vraag of zij vermoeden dat bepaalde aspecten op school een rol hebben gespeeld. Bijvoorbeeld: pesten, werkdruk op school, gebrek aan ondersteuning op school. • Vraag wat er wel en niet gecommuniceerd mag worden naar docenten, stagebegeleider, klasgenoten en in het studentendossier. Als de student jonger is dan 16 jaar, moeten ouders hier ook (indien mogelijk direct schriftelijk) toestemming voor geven. • Indien de student wil dat de klasgenoten op de hoogte worden gebracht van de poging, bespreek samen de reden waarom de student dit wil, de inhoud en wijze (Wie vertelt? Welke begeleiding aanwezig? Geen methode noemen of beschuldigingen maken) van het klassengesprek. • Eventueel contact leggen met de huisarts en/of behandelaar van de student (bij toestemming). Onder andere om af te stemmen wat de school kan doen, waarop te letten of wat juist niet te doen. Of benoem dat het verstandig is om (professionele) hulp in te schakelen. • Hoe en wanneer de student lessen en stage kan hervatten. Bespreek dit ook met relevante docenten en begeleiders. • Begeleiding van student bij het oppakken van schoolzaken en terugkeer op de school. • Verwachtingen van ouders en student over wat school kan betekenen. Wees duidelijk en realistisch over wat wel en niet mogelijk is binnen de schoolcontext. • Maak een vervolgspraak. Blijf de student aankomende tijd monitoren. <p>Aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neem elke poging tot zelfdoding serieus. • Houd rekening met de zichtbaarheid van de poging: als klasgenoten de poging hebben gezien of iets anders is opgevallen, dan moet in ieder geval iets worden gecommuniceerd en hen ondersteuning worden aangeboden. Leg dit uit en bespreek met de student wat wel gecommuniceerd mag worden. 		<p>- Richtlijn Communicatie</p> <p>- Zie actie 2 (hieronder) ter voorbereiding</p>

□	2	<p>Informeert en ondersteunt de klas, in overleg met de student.</p> <p>Bespreekpunten²:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreek dat de student waarschijnlijk veel wanhoop heeft gevoeld dat hij geen andere uitweg meer zag. • Geef geen details over de methode en locatie van de poging. • Benoem dat het voor klasgenoten een heftige ervaring kan zijn. • Geef aan dat iedereen op zijn eigen manier reageert op de situatie. Dit is allemaal oké. Wel is het belangrijk om anderen niet te kwetsen of te schaden, bijvoorbeeld door geruchten te verspreiden, het bericht te bagatelliseren of te overdrijven. • Biedt in het gesprek ruimte voor emoties, verhalen, geruchten, dingen gelezen op sociale media, schuldgevoelens, zorgen, angsten. • Benadruk dat gedachten aan zelfdoding (meestal) voorbij gaan en verspreid daarmee een boodschap van hoop. • Bespreek waar studenten hulp kunnen krijgen binnen en buiten school (zoals 113, huisarts, Slachtofferhulp en de regionale hulpinstanties). • Leg uit dat het belangrijk is om terughoudend te zijn op sociale media omdat je dan onbedoeld verkeerde informatie kunt vermelden of anderen kunt kwetsen of schaden. • Aangeven wat de studenten nu kunnen verwachten van school. • Identificeer kwetsbare studenten. Denk aan studenten die: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dichtbij de student stonden (familieleden/vrienden/relaties). ○ Ruzie hadden met de student of hem/haar pestten. ○ Ervaringen hebben met (gedachten aan) zelfdoding of verlies. ○ Zelf of bij naasten (psychische) problemen ervaren. ○ Een kwetsbare thuissituatie hebben. ○ Ooggetuigen waren van het incident. ○ Op de hoogte waren van (gedachten over) de zelfdodingsplannen van de student en zich hier mogelijk schuldig over voelen. <p>Aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien student (of ouder) geen toestemming geeft, maar de klasgenoten wel op de hoogte zijn van de poging, is het belangrijk geraakte studenten in de gaten te houden. Plan een individueel gesprek en bespreek bovenstaande punten. Laat studenten weten hoe en waar ze terecht kunnen voor een gesprek. • Een poging tot zelfdoding, van elke omvang en mate van zichtbaarheid, kan veel impact hebben op studenten. • Heb extra aandacht voor klasgenoten die zelf een poging hebben gedaan of een naaste hebben verloren door zelfdoding. Het is dan mogelijk niet verstandig om de student in de klas te laten vertellen over zijn/haar poging, uit zorg voor klasgenoten. <p>Mogelijke tekst om studenten aan te sporen hulp te zoeken: <i>“Er zijn veel mensen die zich somber voelen of ook gedachten hebben aan zelfdoding. Gelukkig weten we dat de meeste mensen hier weer goed uit komen. Daarvoor is het wel nodig dat je je gedachten of gevoelens bespreekt met iemand bij wie jij je vertrouwd voelt. Kom vandaag of komende dagen vooral even langs bij ... of zoek iemand anders op. Ook als je je zorgen maakt om iemand anders. Samen kunnen we op zoek gaan naar wat we kunnen</i></p>	<p>- Hulpmiddel Mogelijke reacties op het nieuws: hoe kan je hiermee omgaan?</p> <p>- 113 handreiking “Als ik kan zeggen wat ik denk”</p>
---	---	--	---

² Gebaseerd op informatie van 113

		<i>doen om jou of die ander verder te helpen en er niet alleen mee te blijven zitten.”</i>		
☐	3	Informeert en ondersteunt schoolpersoneel, mits de student toestemming hiervoor geeft en/of als het personeel op de hoogte is van de poging.		- Bespreekpunten van Actie 2 (hierboven) - Hulpmiddel Informeert, instrueert en ondersteunt het personeel
☐	4	Informeert eventueel ouders van klasgenoten en andere studenten. Dit is afhankelijk van de impact en zichtbaarheid van de poging tot zelfdoding. Uiteraard is toestemming van student en eventueel diens ouder(s) hiervoor nodig.		
☐	5	Evaluatie van proces en protocol waarbij eventueel interne en externe hulpverlening kan aansluiten.		
☐	6	Maakt indien nodig aanpassingen aan het protocol en zet aanvullende acties uit.		